

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om EU:s utvecklingspartnerskap och utmaningen med internationella skatteavtal

(yttrande på eget initiativ)

(2018/C 081/05)

Föredragande: **Alfred GAJDOSIK**

Medföredragande: **Thomas WAGNSONNER**

Beslut av EESK:s plenarförsamling	26.1.2017
Rättslig grund	Artikel 29.2 i arbetsordningen Yttrande på eget initiativ
Ansvarig facksektion	Facksektionen för yttre förbindelser
Antagande av facksektionen	28.9.2017
Antagande vid plenarsessionen	18.10.2017
Plenarsession nr	529
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	182/0/1

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) stöder en utvecklingspolitik som är utformad som en process mellan likaberättigade stater och som bygger på respekt och suveräna beslut. Finansieringen och genomförandet av målen för hållbar utveckling, som man enats om på FN-nivå, kräver globalt samordnade insatser. Det betonas att FN:s ekonomiska och sociala råd skulle kunna spela en ännu större roll som lämpligt forum när det gäller skattefrågor. På så sätt skulle man säkerställa både inriktningen på målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 och alla länders deltagande på lika villkor.

1.2 Mot bakgrund av internationella överenskommelser om att reformera den internationella skatterätten, t.ex. OECD:s BEPS-handlingsplan, bör man bedöma konsekvenserna av dessa internationella reformsträvanden för målen för hållbar utveckling och i större utsträckning beakta dem i vidareutvecklingen av den internationella skattepolitiken. EESK noterar att det krävs finansiella resurser för att förverkliga målen för hållbar utveckling. Många länder står dock inför stora utmaningar när det handlar om att generera statliga intäkter genom skatteintäkter. I utvecklingsländerna beror detta å ena sidan på att systemen för inkomstskatt och omsättningsskatt är svåra att genomföra. Å andra sidan torde även den globala skattekonkurrensen när det gäller bolagsskatt och inte minst utformningen av dubbelbeskattningsavtal bereda dem svårigheter. Ytterligare aspekter är kapacitetsbegränsningar och bristande informationsöverföring.

1.3 EESK välkomnar uttryckligen att Europeiska unionen (EU) och dess medlemsstater har gjort betydande insatser inom ramen för de internationella reformsträvandena för att ta itu med svagheter i det internationella skattesystemet. Dessa insatser välkomnas och måste stödjas och genomföras effektivt samt slutligen omfattas av regelbunden övervakning. Dessa reformer drivs i första hand på av de stora industriländerna inom ramen för OECD. Man bör undersöka om inte FN med sitt globala medlemskap, särskilt av utvecklingsländer, skulle vara lämpligare som forum för en global vidareutveckling av den internationella skattepolitiken. EESK noterar emellertid att det råder brist på resurser och personal inom FN:s skattekommitté. Därför bör FN ges tillräckliga medel.

1.4 EU:s åtgärder beträffande internationell skattetransparens och BEPS-handlingsplanen kommer också att påverka utvecklingsländerna. EESK välkomnar att Europaparlamentet och kommissionen redan har uttalat sig om frågor i skärningspunkterna mellan skatte- och utvecklingspolitiken. Plattformen för god förvaltning i skattefrågor, som kommissionen inrättat, välkomnas. Den verktygslåda beträffande dubbelbeskattningsavtalens spridningseffekter som lagts fram som ett arbetsdokument i plattformen utgör en god grund för medlemsstaternas överläggningar om en översyn av dubbelbeskattningsavtal med utvecklingsländer.

1.5 EESK konstaterar att Europaparlamentet i ett betänkande från 2015 efterlyste en rad förbättringar som ännu inte har genomförts. EESK hänvisar i detta sammanhang till sina tidigare yttranden med konstateranden om i synnerhet landsspecifik rapportering och bekämpning av penningtvätt med uttalanden om offentliga ägarregister. EESK noterar att en förteckning över samarbetsvilliga skattejurisdiktioner håller på att tas fram. Kommittén uppmanar till större insatser för att genomföra Europaparlamentets uppmaningar i detta avseende, och rekommenderar att man tar itu med den rådande kritiken från icke-statliga organisationer. Det är lämpligt att främja det globala införandet av dessa åtgärder genom internationella skatteavtal, för att förbättra den information som skattemyndigheterna i utvecklingsländer har tillgång till. Målet bör vara en global tillnärmning av standarderna, där utvecklingsländerna kan delta på lika villkor.

1.6 EESK anser att samstämmigheten mellan medlemsstaternas internationella skattepolitik och de utvecklingspolitiska målen måste säkerställas, för att undvika motsättningar mellan de enskilda staternas skattepolitik och de gemensamma utvecklingsprioriteringarna.

1.7 EESK anser att konsekvensanalyser av medlemsstaternas internationella skattepolitik är ett sätt att pröva effekterna av dubbelbeskattningsavtal och skattelättnader för utvecklingsländerna. De bör uppmuntras och göras till vedertagen praxis. Vid potentiella konflikter med EU:s utvecklingspolitik skulle sådana analyser vara lämpliga även från EU:s sida. Befintliga dubbelbeskattningsavtal bör granskas, och nya sådana som ska förhandlas fram bör ingås med beaktande av sådana överväganden.

1.8 OECD:s modellavtal för skatter, som för närvarande är det mest använda, togs främst fram med tanke på industriländernas intressen. Därför rekommenderar EESK EU-medlemsstaterna att ta större hänsyn till utvecklingsländernas intressen när de förhandlar fram dubbelbeskattningsavtal med utvecklingsländer. EESK konstaterar att det på grundval av OECD:s modellavtal även har utvecklats ett FN-modellavtal för att reglera beskattningen mellan utvecklings- och industriländer och i detta avseende ge källstaterna större beskattningsrätt.

1.9 EESK stöder utvecklingsfrämjande privata investeringar om de är förenliga med målen för hållbar utveckling och de grundläggande ekonomiska, miljömässiga och sociala rättigheterna, Internationella arbetsorganisationens (ILO) grundkonventioner och agendan för anständigt arbete. Rättssäkerhet är en viktig faktor för att stödja ett investeringsvänligt affärsklimat och därmed även utländska direktinvesteringar. Eftersom frågor som rör beskattning har samband med målen för hållbar utveckling bör företagen vederbörligen betala skatt på den plats där vinsterna uppstår genom mervärde (t.ex. produktion, utvinning av råvaror).

1.10 EESK noterar att EU och dess medlemsstater i det nya europeiska samförståndet om utveckling har åtagit sig att samarbeta med sina partnerländer vad gäller spridning av progressiv beskattning, korruptionsbekämpning och omfördelningspolitik samt kampen mot olagliga finansiella flöden. Skattepolitiken borde dock bli ett ännu viktigare inslag i EU:s utvecklingspolitik. EESK välkomnar kommissionens engagemang för regionala forum och civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer som är verksamma på skatteområdet. Civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländerna spelar en kontrollerande och stödjande roll, även på skatteområdet, och bör därför göras mer delaktiga och ges mer stöd. Stöd till lämpliga kapacitetsuppbyggnadsåtgärder på skatteområdet, inbegripet ömsesidigt lärande och syd-syd-samarbete, skulle få en varaktig inverkan på utvecklingsprojekt.

1.11 När det gäller företagens rapporteringsskyldigheter bör ett ansvarsfullt agerande på skatteområdet vara en integrerad del av företagens sociala ansvar.

1.12 EESK rekommenderar att man ska införa klausuler om god förvaltning i skattefrågor i alla relevanta avtal mellan EU och tredjeländer eller tredjeregioner för att främja hållbar utveckling.

1.13 EESK rekommenderar att man vid nya eller reviderade frihandelsavtal mellan EU och utvecklingsländer ska undersöka möjligheten att även analysera de bilaterala skatteavtalen. En sådan undersökning bör omfatta konsekvensbedömning av inverkan av medlemsstaternas internationella skattepolitik på de utvecklingspolitiska målen.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Flera studier⁽¹⁾ ger upphov till frågan om huruvida medlemsstaternas internationella skattepolitik, i synnerhet många bestämmelser i bilaterala dubbelbeskattningsavtal, inte motverkar målen för EU:s utvecklingspolitik. Dessutom visar dessa studier att utvecklingsländer är nettoexportörer av kapital till industriländer och att dessa kapitalflöden till stor del bygger på skatteflykt. Detta drabbar de utvecklingsländer som har de lägsta inkomsterna hårdast, eftersom de knappt har några inhemska finansieringskällor.

2.2 EU och dess medlemsstater är tillsammans de största givarna av medel för utvecklingssamarbete och har betydande inflytande över utformningen av internationella skatteavtal. De har förbundit sig att uppnå målen för hållbar utveckling, även om endast ett fåtal medlemsstater uppnår målet att bidra med 0,7 % av BNP. Konsekvenserna av brexit för den fortsatta finansieringen av EU:s utvecklingssamarbete är oklara. Det planeras att i större utsträckning främja privata investeringar i samband med de utvecklingspolitiska målen. Medlen till offentligt utvecklingsbistånd är beroende av givarnas politik.

2.3 Målen för hållbar utveckling omfattar för utvecklingsländerna bl.a. mobilisering av inhemska resurser, internationellt stöd för att bygga upp kapaciteten till skatteuppbörd, minskade olagliga finansiella flöden och deltagande i globala styrningsorgan. Av detta kan man sluta sig till att en stabil offentlig intäktgrund, kampen mot olagliga resursutflöden och alla länders lika rätt till medbestämmande i utformningen av globala skatteregler är viktiga pelare för en hållbar utveckling. Barn, kvinnor och andra utsatta grupper i utvecklingsländernas samhällen gynnas särskilt starkt av utveckling⁽²⁾.

2.4 Medlen från det offentliga utvecklingssamarbetet räcker inte för att finansiera hållbarhetsmålen. Det behövs inhemska medel för att målen ska kunna nås, såsom redan var fallet med millennieutvecklingsmålen⁽³⁾. För att mobilisera dessa resurser måste uppbörden av skatter förbättras och skatteintäkterna ökas genom hållbar ekonomisk tillväxt och en bredare skattebas.

3. Utmaningar för utvecklingsländerna

3.1 Skatter är en stabilare finansieringskälla än andra intäktformer. Många utvecklingsländer har emellertid svårare att uppnå tillräckliga skatteintäkter än industriländerna.

3.2 De senaste årtiondena har liberaliseringen av världshandeln drivits på starkt genom minskade import- och exportavgifter i syfte att främja ekonomisk utveckling, investeringar och välbefinnande hos befolkningen i stort. Dessa i grunden positiva effekter möjliggör också en bredare skattebas, om skatteförvaltningarna kan utnyttja detta. Det har emellertid också lett till minskade intäkter för utvecklingsländerna från viktiga och lättillgängliga källor. Tillväxt och investeringar måste dock också avspeglas i utvecklingsländernas intäktsstruktur.

⁽¹⁾ Eurodad, "The State of Finance for Developing countries", 2014; Braun & Fuentes, "Double Taxation Treaties between Austria and developing countries", Wien 2014; Farny et al., "Tax Avoidance, Tax Evasion and Tax Havens", Wien 2015.

⁽²⁾ Europaparlamentets resolution om skatteundandragande och skatteflykt som utmaningar till goda styrelseformer, socialt skydd och utveckling i utvecklingsländer, P8_TA(2015)0265, punkt 14.

⁽³⁾ Development Finance International & Oxfam, "Financing the sustainable development goals", 2015.

3.3 För att kompensera intäktsbortfallet inför utvecklingsländerna ofta omsättningsskatter, ibland med regressiv verkan. Ett skattesystem med olika slags skatter minskar beroendet av enskilda slags skatter och säkerställer stabila inhemska intäkter.

3.4 Det är ofta svårt att genomföra beskattning av mark och egendom i utvecklingsländerna. På grund av låga inkomster ger dock inkomstskatter bara upphov till relativt låga skatteintäkter i utvecklingsländerna. Inkomstskatt uppbärs framför allt från anställda inom den offentliga sektorn och anställda på internationella företag. Dessutom finns det ofta en stor informell ekonomi.

3.5 I Mbeki-rapporten räknades intäkter från skatteflykt till de "olagliga finansiella flödena" ⁽⁴⁾. Dessa verkar överstiga inflödet av medel från utvecklingssamarbete ⁽⁵⁾. Ökat internationellt samarbete mellan myndigheterna för att öka transparensen och stärka lagstiftnings- och regleringsåtgärderna är viktigt för att stävja dessa olagliga flöden. Stärkt äganderätt i utvecklingsländer är också ett viktigt sätt att motverka utflödet av kapital.

3.6 Bolagsskatt spelar en större roll i utvecklingsländernas skatteintäktsstruktur än i industriländernas. Följaktligen drabbas de mer av strategier för skatteflykt. Samtidigt har såväl de nominella som de effektiva bolagsskattesatserna sjunkit på global nivå sedan 1980-talet i syfte att locka investeringar. Bolagsskatten är en viktig indikator för investeringsklimatet för företag. Detta har gett upphov till en internationell skattekonkurrens som pga. deras skatteintäktsstruktur är mer problematisk för utvecklingsländerna än för industriländerna. Frågan om skattekonkurrensens spridningseffekter har redan tagits upp av Internationella valutafonden (IMF) ⁽⁶⁾. Dessutom står många utvecklingsländer inför några få stora, investerande företag som står för en betydande del av de totala bolagsskatteintäkterna.

3.7 Det är svårt för skattemyndigheterna att med hjälp av armlängdsprincipen beräkna internpriser för gränsöverskridande transaktioner mellan bolag inom en och samma koncern. Kapaciteten i utvecklingsländerna är begränsad, och skattemotiverad manipulering av internpriser är fortfarande ett stort problem.

3.8 Dubbelbeskattningsavtal klargör beskattningsrätten mellan avtalsländerna, reglerar utbytet av upplysningar mellan skattemyndigheterna och skapar på så sätt rättssäkerhet. De kan därför av företag betraktas som incitament för utländska direktinvesteringar och i slutändan även främja tillväxt. Dubbelbeskattningsavtal kan dock påverka källstaternas beskattningsrätt. Källskattesatserna för licensavgifter, räntor och utdelningar ligger för det mesta under de inhemska skattesatserna. Vissa bestämmelser, t.ex. en restriktiv definition av fast driftställe, kan begränsa beskattningsrätten. Utvecklingsländerna är naturligtvis intresserade av ytterligare investeringar, men kan förlora beskattningsrätt. Avtal om utbyte av skatteupplysningar kan därför vara ett bättre alternativ om ett land först och främst försöker erhålla skatteupplysningar från andra jurisdiktioner.

3.9 Som utgångspunkt för förhandlingar används för det mesta OECD:s modellavtal, som är mer inriktat på industriländernas intressen ⁽⁷⁾. Ett modellavtal från FN är utformat som ett alternativ för utvecklingsländer, och återspeglar i högre grad deras intressen ⁽⁸⁾. I allmänhet innebär detta att källstaterna ges större beskattningsrätt är det producerande företagets hemland.

⁽⁴⁾ AU/ECA, "Illicit Financial Flows – Report of the High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa", s. 23ff.

⁽⁵⁾ EPRS, "The inclusion of financial services in EU free trade and association agreements: Effects on money laundering, tax evasion and avoidance", PE 579.326, s. 15.

⁽⁶⁾ IMF, "Spillovers in international corporate taxation", 2014.

⁽⁷⁾ Owens & Lang, "The Role of Tax Treaties in Facilitating Development and Protecting the Tax Base", i Bloomberg Daily Tax Report, 1 maj 2013.

⁽⁸⁾ Lennard (2009), "The UN Model Tax Convention as Compared with the OECD Model Tax Convention – Current Points of Difference and Recent Developments", Asia-Pacific Tax Bulletin, vol. 49, nr 08; V. Daurer & R. Krever (2012), "Choosing between the UN and OECD Tax Policy Models: an African Case Study", EUI Working paper RSCAS 2012/60.

3.10 Utvecklingsländer kan gå miste om skatteintäkter när koncerner inrättar företag för särskilda ändamål i olika länder för att spela ut flera dubbelbeskattningsavtal mot varandra i syfte att sänka skatten. Det kan också bli svårt för källstaterna att beskatta tjänster och indirekta överföringar av tillgångar på grund av bestämmelser i dubbelbeskattningsavtalen. Man bör beakta önskan om förmånliga möjligheter till tekniköverföring för att främja hållbar tillväxt i utvecklingsländerna.

3.11 Det finns undersökningar om intäktsbortfallet för utvecklingsländerna. Den nederländska icke-statliga organisationen SOMO beräknar att det årliga bortfallet av intäkter från skatter på ränta och utdelning på grund av dubbelbeskattningsavtal mellan Nederländerna och 28 utvecklingsländer uppgår till 554 miljoner euro⁽⁹⁾. I en österrikisk undersökning konstaterades att dubbelbeskattningsavtal borde underkastas en konsekvensanalys eftersom de kan leda till intäktsbortfall, även om investeringarna ökar⁽¹⁰⁾. Enligt beräkningarna i Unctads "World Investment Report 2015" bidrog multinationella företag med ca 730 miljarder US-dollar till utvecklingsländernas budgetar. Trots det visar rapporten på årliga skatteförluster på uppskattningsvis 100 miljarder US-dollar som utvecklingsländer går miste om när utlandsinvesteringar görs genom utländska investeringsnav⁽¹¹⁾. Ett sådant intäktsbortfall är oförenligt med de ovan beskrivna målen för hållbar utveckling.

4. Åtgärder på nationell, regional och internationell nivå – EU:s och dess medlemsstaters bidrag

4.1 Det görs större ansträngningar för att stödja utvecklingsländerna i skattefrågor, t.ex. inom ramen för "Addis Tax Initiative". Den internationella skattepolitiken faller inom medlemsstaternas befogenhetsområde. Dubbelbeskattningsavtal ingås bilateralt, och EU:s lagstiftningsinitiativ är i huvudsak begränsade till instrument för att fullborda den inre marknaden. När det gäller en konsekvent politik för utveckling samarbetar EU och dess medlemsstater⁽¹²⁾. Det internationella skattesystemets inverkan på utvecklingen erkänns också av kommissionen, som arbetar med frågan⁽¹³⁾. För att skapa utvecklingspolitisk samstämmighet är det nödvändigt att undersöka de effekter för utvecklingsländerna av skattepolitiken i EU som är oförenliga med de utvecklingspolitiska målen, och att vid behov vidta åtgärder.

4.2 Inom FN arbetar man med skattefrågor inom ramen för utvecklingsfinansieringsprocessen, Ecosoc och FN:s skattekommitté samt i specialiserade organ som Unctad. På uppdrag av G20 har omfattande reformer antagits på OECD-nivå med projektet mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS). Fokus låg på att undanröja "treaty shopping", regeringars skadliga skattemetoder (såsom patentboxar och oklara skattebesked), hybridarrangemang vid beskattning av skulder samt ineffektiv internprissättning och ineffektiv rapportering. Med tanke på bolagsskatteintäkternas betydelse för utvecklingsländerna förväntas det att BEPS-handlingsplanen kommer att få positiva effekter för dessa länder.

4.3 Flera länder som inte är medlemmar i OECD, bl.a. afrikanska länder, har anslutit sig till den inkluderande ramen i OECD:s BEPS-handlingsplan. 103 länder enades i juni 2017 om att anta en ny multilateral BEPS-konvention som harmoniserar tolkningen av bilaterala skatteavtal i enlighet med BEPS-handlingsplanen. FN, OECD, IMF och Världsbanken har inrättat en plattform för samarbete i skattefrågor för att intensifiera det internationella samarbetet på skatteområdet. Detta initiativ kan bidra till ökad samstämmighet mellan arbetet i OECD och FN-organen. Huruvida det har önskad effekt bör övervakas.

⁽⁹⁾ Mc Gauran, "Should the Netherlands Sign Tax Treaties with Developing Countries", 2013.

⁽¹⁰⁾ Se fotnot 1, Braun & Fuentes.

⁽¹¹⁾ Unctad, "World Investment Report 2015", s. 200.

⁽¹²⁾ COM(2016) 740 final, se även EESK:s yttrande om ett nytt europeiskt samförstånd om utveckling, EUT C 246, 28.7.2017, s. 71.

⁽¹³⁾ C(2016) 271 final, COM(2016) 24 final, Europeiska kommissionen, "Collect More Spend Better", 2015.

4.4 EESK erkänner de ansträngningar som OECD gjort för att utveckla ett bättre internationellt skattesystem. Organisationer i det civila samhället⁽¹⁴⁾ kritiserar dock att utvecklingsländerna inte har rösträtt i OECD. De bjöds in att delta först efter att BEPS-handlingsplanen hade utarbetats. Europaparlamentet har framfört liknande synpunkter och uppmanat till att förstärka de berörda FN-organen så att den internationella skattepolitiken kan utformas och reformeras på lika villkor⁽¹⁵⁾. I ett arbetsdokument från IMF framför sakkunniga även farhågor beträffande BEPS-handlingsplanens konsekvenser för utvecklingsländerna⁽¹⁶⁾.

4.5 För att bedöma konsekvenserna av reformåtgärderna och vid behov anpassa dem bör de berörda FN-organen, särskilt FN:s skattekommitté, förstärkas och ges mer resurser. I alla händelser bör kommissionen övervaka genomförandet av den multilaterala BEPS-konvention som undertecknades i juni 2017 och fortsätta sitt engagemang för ett intensifierat internationellt samarbete i skattefrågor mellan FN, OECD och de internationella finansinstituten.

4.6 Aktuella EU-åtgärder påverkar utvecklingsländerna

4.6.1 I åtgärds paketet mot skatteflykt behandlades frågor som rör den internationella skattepolitiken, dvs. utanför EU⁽¹⁷⁾. Uppgifterna från den landsspecifika rapporteringen⁽¹⁸⁾ i enlighet med riktlinjerna från EU, G20 och OECD är ett viktigt verktyg för skattemyndigheterna. Ett globalt offentliggörande av landsspecifika uppgifter kan ge den bredare allmänheten, bl.a. arbetstagare och ansvarstagande investerare, bättre möjlighet att bedöma i vilken utsträckning företagen betalar skatt på den plats där de gör sina vinster. EESK konstaterar att Europaparlamentet i ett betänkande från 2015 efterlyste en rad förbättringar som ännu inte har genomförts. EESK hänvisar i detta sammanhang till sina tidigare yttranden med konstateranden om i synnerhet landsspecifik rapportering och bekämpning av penningtvätt med uttalanden om offentliga ägarregister. EESK noterar att en förteckning över samarbetsovilliga skattejurisdiktioner håller på att tas fram. Kommittén uppmanar till större insatser för att genomföra Europaparlamentets uppmaningar i detta avseende, och rekommenderar att man tar itu med den rådande kritiken från icke-statliga organisationer. Det är lämpligt att främja det globala införandet av dessa åtgärder genom internationella skatteavtal, för att förbättra den information som skattemyndigheterna i utvecklingsländer har tillgång till. Målet bör vara en global tillnärmning av standarderna, där utvecklingsländerna kan delta på lika villkor.

4.6.2 Ett automatiskt utbyte av skatteupplysningar inom EU infördes genom ändringar i direktivet om ömsesidigt bistånd⁽¹⁹⁾. Utvecklingsländer måste dock fortfarande ingå bilaterala avtal om ömsesidigt bistånd med europeiska stater. Detta förutsätter ett ömsesidigt utbyte av data och datasäkerhet, vilket ofta utgör ett kapacitetsproblem för utvecklingsländer.

4.6.3 I kommissionens meddelande om en extern strategi för effektiv beskattning⁽²⁰⁾ behandlas de frågor som tas upp i detta yttrande. En gemensam EU-förteckning över samarbetsovilliga skattejurisdiktioner håller på att tas fram⁽²¹⁾. EESK har välkomnat utarbetandet av en sådan förteckning. Icke-statliga organisationer är dock tämligen skeptiska till en sådan förteckning⁽²²⁾. Även Europaparlamentet har efterlyst en världsomfattande definition av skatteparadis som också omfattar EU:s medlemsstater och deras utomeuropeiska territorier⁽²³⁾.

⁽¹⁴⁾ Christian Aid, pressmeddelande av den 19 juli 2013, "OECD Action Plan on tax dodging is step forward but fails developing countries", Oxfam, pressmeddelande av den 13 november 2014, "Oxfam reaction to OECD's roadmap to include developing countries in international tax reform".

⁽¹⁵⁾ Se EESK:s yttrande om ett nytt europeiskt samförstånd om utveckling, EUT C 246, 28.7.2017, s. 71, punkt 13.

⁽¹⁶⁾ Crivelli, Ruud De Mooij, Keen, "Base Erosion, Profit Shifting and Developing Countries", IMF Working Paper WP/15/118.

⁽¹⁷⁾ COM(2016) 25 final – 2016/010 (CNS), COM(2016) 26 final – 2016/011 (CNS), se EESK:s yttrande om åtgärds paketet mot skatteflykt, EUT C 264, 20.7.2016, s. 93.

⁽¹⁸⁾ Se EESK:s yttrande om offentliggörande av inkomstskatteuppgifter, EUT C 487, 28.12.2016, s. 62.

⁽¹⁹⁾ Se EESK:s yttrande "Handlingsplan för en kapitalmarknadsunion", EUT C 133, 14.4.2016, s. 17.

⁽²⁰⁾ Se EESK:s yttrande om åtgärds paketet mot skatteflykt, EUT C 264, 20.7.2016, s. 93.

⁽²¹⁾ Tillgänglig på https://ec.europa.eu/taxation_customs/tax-common-eu-list_en (senast hämtad den 29 augusti 2017).

⁽²²⁾ T.ex. Tax Justice Network av den 23 februari 2017, "Verdict on Finance Ministers' blacklist: 'whitewashing tax havens'".

⁽²³⁾ Se fotnot 2, punkt 10.

4.6.4 I rekommendationen om skatteavtal⁽²⁴⁾ behandlas viktiga frågor i dubbelbeskattningsavtalen, och medlemsstaterna uppmanas att stärka sina skatteavtal för att motverka missbruk och "treaty shopping". Däremot krävs inga konsekvensanalyser av dubbelbeskattningsavtalen, särskilt deras effekter på den utvecklingspolitiska samstämmigheten eller spridningseffekterna. Den välkomna plattformen för god förvaltning i skattefrågor, som med deltagande av organisationer i det civila samhället behandlar frågor som rör internationell beskattning, har lagt fram ett arbetsdokument om dessa effekter⁽²⁵⁾. Medlemsstaterna bör ta hänsyn till detta.

4.6.5 Skatteflyktsstrategier är ofta knutna till oklara ägarförhållanden för egendom. Efter ändringen av det fjärde penningtvättsdirektivet⁽²⁶⁾ upprättades dock inget offentligt ägarregister för truster och andra företag som genomför investeringar. Sådana register skulle hjälpa utvecklingsländer att utreda misstänkta fall av penningtvätt och skattebedrägeri.

4.6.6 Förslagen till en gemensam (konsoliderad) bolagsskattebas är föremål för ett annat EESK-yttrande⁽²⁷⁾. I samband med deltagandet i internationella skatteavtal och relevansen för utvecklingsländernas skatteförvaltningar skulle en sådan överenskommelse – och de uppgifter som den ger upphov till – kunna tjäna som exempel, med inverkan på dubbelbeskattningsavtal med tredjeländer. Uppgifterna inom Europa skulle alltså ge underlag för jämförande beräkningar i utvecklingsländerna. Målet bör vara en global tillnärmning av standarderna, där utvecklingsländerna bör delta på lika villkor.

4.6.7 EESK rekommenderar att man ska införa klausuler om god förvaltning i skattefrågor i alla relevanta avtal mellan EU och tredjeländer eller tredjeregioner för att främja hållbar utveckling.

4.6.8 EESK rekommenderar att man vid nya eller reviderade frihandelsavtal mellan EU och utvecklingsländer ska undersöka möjligheten att även utvärdera de bilaterala skatteavtalen. En sådan undersökning bör omfatta konsekvensbedömningar av inverkan av medlemsstaternas internationella skattepolitik på de utvecklingspolitiska målen. På så sätt skulle man även kunna bidra till att genomföra kraven i Europaparlamentets betänkande.

5. Vad återstår enligt EESK att göra?

5.1 I enlighet med åtgärds paketet mot skatteflykt och med hänsyn till konsekvensen i medlemsstaternas och EU:s politik för utveckling bör medlemsstaternas internationella skattepolitik och dubbelbeskattningsavtal underkastas regelbundna konsekvensbedömningar⁽²⁸⁾. För att säkerställa en bättre samordning mellan EU:s utvecklingspolitik och medlemsstaternas skattepolitik bör kommissionen se till att medlemsstater som förhandlar fram ett dubbelbeskattningsavtal med ett utvecklingsland beaktar EU:s samordnade utvecklingspolitik på lämpligt sätt. I detta sammanhang välkomnas kommissionens rekommendation om genomförandet av åtgärder mot missbruk av skatteavtal⁽²⁹⁾. Med hänsyn till utvecklingsmålen bör utvecklingsländernas behov beaktas i större utsträckning. I detta sammanhang bör även EU:s engagemang på FN-nivå, för FN:s skattekommitté, utökas, och man bör driva på kapacitetsuppbyggnaden med sikte på ett globalt forum där alla stater deltar på lika villkor.

5.2 Övergångsfrister måste ge utvecklingsländerna möjlighet att delta i åtgärder för automatiskt utbyte av upplysningar medan kapaciteten byggs upp.

5.3 När det gäller företagens rapporteringsskyldigheter bör ett ansvarsfullt agerande på skatteområdet vara en integrerad del av företagets sociala ansvar.

⁽²⁴⁾ Se EESK:s yttrande om åtgärds paketet mot skatteflykt, EUT C 264, 20.7.2016, s. 93.

⁽²⁵⁾ Kommissionens diskussionsunderlag för plattformen för god förvaltning i skattefrågor, "Toolbox spill-over effects of EU tax policies on developing countries", juni 2017, Plattform/26/2017/EN.

⁽²⁶⁾ COM(2016) 450 final – 2016/0208 (COD), se EESK:s yttrande om penningtvättsdirektivet, EUT C 34, 2.2.2017, s. 121.

⁽²⁷⁾ EUT C 434, 15.12.2017, s. 58.

⁽²⁸⁾ Se fotnot 2, punkt 15.

⁽²⁹⁾ Se EESK:s yttrande om åtgärds paketet mot skatteflykt, EUT C 264, 20.7.2016, s. 93.

5.4 Planerna på stärkt delaktighet för privata investerare i EU:s utvecklingspolitik gör frågor om skattelättnader för utvecklingspolitiskt engagemang mer relevanta⁽³⁰⁾. Eftersom frågor som rör beskattning har samband med målen för hållbar utveckling bör företagen vederbörligen betala skatt på den plats där vinsterna uppstår genom mervärde⁽³¹⁾. Detta bör säkerställas när den privata sektorns engagemang stöds.

5.5 Dessutom måste man i allmänhet se till att beviljandet av skattelättnader inte leder till att genomförandet av målen för hållbar utveckling undergrävs.

5.6 EESK hänvisar till sina kommentarer om ett offentligt register över de verkliga huvudmännen bakom bankkonton, företag, trustar och transaktioner⁽³²⁾ och anser att det är lämpligt att främja införandet av dessa åtgärder globalt genom internationella skatteavtal. Dessutom bör de ovan nämnda åtgärderna beaktas särskilt genom kapacitetsuppbyggnadsinsatser för att stödja kampen mot olagliga finansiella flöden från utvecklingsländerna. Eftersom man kan befara att många europeiska företag som är verksamma i utvecklingsländer inte omfattas av den landsspecifika rapporteringen hänvisar kommittén till sina kommentarer om denna fråga⁽³³⁾. Kommittén rekommenderar att även andra relevanta bestämmelser ska utvärderas, i synnerhet sådana vars tillämpningsområde fastställs genom årsomsättningsgränser, vad gäller deras inverkan på utvecklingsländerna.

5.7 EU och dess medlemsstater har i det nya europeiska samförståndet om utveckling åtagit sig att samarbeta med sina partnerländer vad gäller spridning av progressiv beskattning, korruptionsbekämpning och omfördelningspolitik samt kampen mot olagliga finansiella flöden⁽³⁴⁾. Medan man i utvecklingsländerna skapar den relevanta tekniska och personella kapaciteten för att fullt ut kunna delta i de internationella avtalen, bör det dock redan finnas möjlighet till ömsesidigt utbyte av upplysningar i syfte att uppnå de mål som fastställts i samförstånd. Kommissionens engagemang⁽³⁵⁾ att genom FN:s skattekommitté främja regionala forum⁽³⁶⁾ har erkänts och bör förstärkas. Man bör se till att det i dessa forum finns ett starkt deltagande av berörda parter och sunda samrådsförfaranden. Civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländerna spelar en kontrollerande och stödjande roll, även på skatteområdet, och bör därför ges stöd.

5.8 Inom ramen för utvecklingssamarbetet bör det nationella skattesystemet beaktas i större utsträckning. Genom kapacitetsuppbyggnad ska mottagarländerna bättre kunna hjälpa sig själva, skattesystemen göras effektivare och statens legitimitet stärkas. Man har gjort särskilt goda erfarenheter av direkt utbyte mellan skatteförvaltningar med liknande utmaningar (ömsesidigt lärande) och samarbete mellan länder med liknande utvecklingsförutsättningar (t.ex. syd-syd-samarbete). De ger möjlighet till ömsesidig samordning mot bakgrund av liknande utmaningar och möjliggör utbyte av bästa praxis som är anpassad till kapaciteten.

5.9 EESK betraktar utvecklingspolitisk samstämmighet när det gäller skattefrågor som mycket viktigt, eftersom de åtgärder som vidtas i EU påverkar utvecklingsländerna internationellt. Denna påverkan måste beaktas, och de berörda utvecklingsländerna måste göras delaktiga.

Bryssel den 18 oktober 2017.

Georges DASSIS
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

⁽³⁰⁾ Se EESK:s yttrande om inrättandet av EFHU-garantin och EFHU-garantifonden, EUT C 173, 31.5.2017, s. 62.

⁽³¹⁾ Se fotnot 2, A och punkt 6.

⁽³²⁾ Se särskilt punkt 1.5 i EESK:s yttrande om penningtvättsdirektivet, EUT C 34, 2.2.2017, s. 121.

⁽³³⁾ Se särskilt punkt 1.11 i EESK:s yttrande om inkomstskatteuppgifter, EUT C 487, 28.12.2016, s. 62.

⁽³⁴⁾ Se COM(2016) 740 final, se även EESK:s yttrande om ett nytt europeiskt samförstånd om utveckling, EUT C 246, 28.7.2017, s. 71.

⁽³⁵⁾ Europeiska kommissionen, "Collect More Spend Better", 2015.

⁽³⁶⁾ T.ex. African Tax Administrations Forum (ATAF), Inter-American Center of Tax Administrations (CIAT) och Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes (CREDAF).